

КРАЩІ ПРАКТИКИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У 2020 РОЦІ

Міністерство розвитку громад та територій України за підтримки Ради Європи

ТЕМА 1. Влада та громада: інформування, діалог, участь

Встановлення довірливих відносин та ефективна комунікація з жителями/ьками територіальних громад – ключове завдання органів влади на всіх рівнях.

Відкритість та вільний доступ до інформації про діяльність ОМС, згуртування громади в процесі прийняття спільних рішень та розуміння спільної відповідальності за результати їх впровадження – це є ознака доброго врядування.

Об'єктивність, повнота і своєчасність інформації, що надається ОМС, активізує бажання мешканців/ок долучитися до розроблення рішень, які орієнтовані на подальший розвиток їхнього населеного пункту, зокрема підвищення якості надання публічних послуг, позиціонування як комфортного для проживання, а також привабливого для інвестора та цікавого для туриста.

Практики мають демонструвати високий рівень втілення принципу прозорості та відкритості ОМС, залучення мешканців/ок усіх категорій до процесів прийняття рішень, згуртованість, соціальну відповідальність та комплексне вирішення питань місцевого розвитку на засадах публічно-приватного партнерства або самоорганізації/волонтерства, високу якість надання публічних послуг через Е-технології та моделі інтегрованих послуг.

Нормативна база

Конкурс проводиться відповідно до Положення про конкурс «Кращі практики місцевого самоврядування», що визначає завдання, процедуру, критерії визначення переможців та їх нагородження. Більше інформації →

Партнери

Рада Європи, Українська асоціація районних та обласних рад, Асоціація міст України, Асоціація об'єднаних територіальних громад, Всеукраїнська асоціація громад.

Учасники

Органи місцевого самоврядування всіх рівнів (ОМС).

Приклади практик:

- Доступність інноваційних електронних інформаційно-консультативних сервісів (портали, мобільні додатки, електронна звітність/підзвітність, онлайн-діяльність виконкомів та рад)
- Використання ефективних інструментів взаємної комунікації та зворотного зв'язку
- Впровадження інноваційних проєктів в рамках громадського бюджету участі/публічно-приватного партнерства/самоорганізації
- Підвищення якості публічних послуг через Е-технології та моделі інтегрованих послуг, що задовольняють усі категорії населення, зокрема соціально вразливі категорії (національні меншини, внутрішньо переміщені особи, особи з інвалідністю)

ТЕМА 2. Покращення якості надання освітніх послуг

Секторальна децентралізація у сфері освіти дала новий поштовх до її розвитку на місцевому рівні, зокрема дозволила оновити та удосконалити матеріально-технічну базу. Значно складнішими виявилися такі процеси як формування спроможних мереж закладів освіти, забезпечення відкритості та прозорості у сфері управління освітою та діяльності освітніх закладів, підвищення професійного рівня педагогічних працівників/ць, забезпечення супроводу освітнього процесу, створення Нового освітнього простору, ефективного впровадження Нової української школи.

Важливим є досвід ОМС, де найбільш ефективно реалізовані вищезгадані процеси, співпраця з мешканцями/ками громад з питань подальшого розвитку місцевих закладів освіти, підготовки висококваліфікованих спеціалістів/ок для роботи на місцевих підприємствах, а також ресурсне забезпечення учасників/ць освітнього процесу.

Приклади практик:

- Реалізація стратегії розвитку освіти
- Відкритість і прозорість роботи органів управління освітою
- Ефективне використання коштів для надання якісних освітніх послуг
- Співпраця та залучення мешканців/ок до процесів управління освітою
- Доступність до якісної дошкільної, шкільної, професійної, позашкільної освіти та інклюзивного навчання
- Забезпечення ефективного спільного освітнього простору
- Організація супроводу освітнього процесу (соціально-психологічний, медичний, логопедичний, методичний аспекти)

ТЕМА 3. Формування безпечного, комфортного та привабливого життєвого середовища

Питання безпеки, створення для людини комфортного середовища для проживання чи перебування в ньому на сьогодні є складовою стратегій розвитку багатьох громад (охорона здоров'я та праці, дорожній рух, цивільний захист, стан навколишнього середовища тощо). Але реалізація стратегії потребує ще й свідомого та відповідального ставлення громадян/ок до себе й оточуючих.

Практики, які за результатами оцінювання будуть визнані кращими, мають відображати досвід ОМС та громад, які дбають про розроблення заходів безпеки у всіх сферах життєдіяльності людини, зокрема належного утримання вулично-дорожньої мережі та попередження травматизму учасників/ць дорожнього руху. Покращення зовнішньої привабливості села, селища, міста та підвищення комфортності: екопарки, арт-об'єкти, спортивні містечка, вдалі архітектурні рішення, що поєднують їх минуле і сьогодення, комфортне пересування усіх категорій населення в межах та за межі громади. Збереження довкілля, оперативне реагування на ліквідацію негативних наслідків, спричинених природою чи діяльністю людини.

Приклади практик:

- Організація правопорядку та смарт-захисту населення (центри безпеки, місцеві пожежні команди, комплексні заходи контролю, нагляду і сповіщення, поліцейський/а офіцер/ка громади, муніципальна варта, інформаційний термінал громади/бот громади)
- Удосконалення транспортної інфраструктури (транспортне сполучення, зупинки громадського транспорту, електротранспорт, соціальне таксі, електронний квиток)
- Забезпечення комфортного та безпечного руху транспортних засобів і пішоходів (у т.ч. маломобільної групи населення)
- Покращення екологічного стану і зовнішнього вигляду громади (управління відходами, безвідходне виробництво, благоустрій та озеленення, заходи із енергозбереження/енергоефективності, використання «зеленої» енергії, регулювання рекламної діяльності, вуличний дизайн, діяльність «екологічних шерифів»)
- Організація сімейного відпочинку та дозвілля різних соціальних, вікових та маломобільних груп населення (онлайн розважальні програми, простір колективного розвитку, дні спілкування із природою, дні відкритих дверей, декоративно-прикладні форми діяльності, колективні творчі справи, вечори відпочинку, патріотичне виховання, інклюзивні простори для людей з інвалідністю)

КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ КРАЩИХ ПРАКТИК

- Ініціативність
- Інноваційність
- Ефективність
- Впливовість/наслідки
- Сталість результатів

ЩО ДАЄ КОНКУРС ПЕРЕМОЖЦЯМ

- Дипломи
- Нагорода «Кристал»
- Презентації практик
- Тематичні публікації
- Телевізійні програми
- Міжнародний конгрес у Польщі

ПОРАДИ ЩОДО ЗАПОВНЕННЯ ЗАЯВКИ

Описуючи практику (особливо її результати та висновки), робіть акцент на тому, як впровадження практики вплинуло на розвиток громади. Пам'ятайте про необхідність зазначення якісних та кількісних показників.

- Наведіть у заявці всю необхідну інформацію, яка дозволить вашій практиці отримати високі бали за кожним із п'яти критеріїв відбору.
- Вкажіть справжнього/ю автора/ку практики, а не керівника/цю – якщо конкурсна комісія звернеться за уточненнями, то найбільш доречними будуть фахові коментарі від реальних носіїв досвіду.
- Не виходьте за рамки рекомендованого обсягу тексту заявки.
- Не подавайте заявки, які не відповідають або не повною мірою відповідають тематиці конкурсу, оскільки такі заявки будуть відхилені чи не матимуть шансів на перемогу.
- Не подавайте заявки, засновані на практиках, що вже перемагали у цьому конкурсі в попередніх роках або є їхнім продовженням.

ПРОЦЕДУРА ВІДБОРУ КРАЩИХ ПРАКТИК

Оцінювання поданих на конкурс заявок здійснюється конкурсною комісією та відбувається в два етапи: на першому етапі визначаються фіналісти конкурсу, а на другому – переможці. Практики, що претендують на перемогу, вибірково верифікуються експертами/ками, які з виїздом на місце перевіряють відповідність фактичних результатів практики описаним у заявці.

Рішення про визначення переможців на підставі пропозицій конкурсної комісії та з урахуванням результатів верифікації ухвалює організатор конкурсу – Мінрегіон.

ПОДАННЯ ЗАЯВОК ДЛЯ УЧАСТІ У КОНКУРСІ

Практика в рамках конкурсу – це фактична діяльність ОМС у період з 2018 по 2020 рік, під час впровадження якої отримано позитивні результати.

Кожен ОМС може подати на конкурс не більше однієї практики за кожною із трьох тем (кожна практика – окремою заявкою).

Для участі у конкурсі потрібно заповнити заявку, відповідно до примірної форми, що додається до цього буклету, та надіслати її виключно у форматі Microsoft Word до **25 серпня 2020 року** електронною поштою на адресу: best.practice.ukraine@coe.int

Заявка супроводжується листом ОМС за підписом його керівника/ці (у сканованому вигляді), що підтверджує достовірність та точність викладеної інформації.

Електронна форма заявки розміщена на сайті організатора minregion.gov.ua та партнерів: slg-coe.org.ua, uaror.org.ua, auc.org.ua, vassr.org, hromady.org.

Додаткову інформацію з усіх питань конкурсу можна отримати за тел.: 044 303 99 16 (внутрішні – 114; 156; 115); 044 590 47 76 або yarovenkonp@minregion.gov.ua; olga.shevchuk@coe.int

